

نقش آینده‌پژوهی در پیشگیری از سرقت منزل و خودرو (با تأکید بر روش سناریو نگاری)¹

تاریخ پذیرش: 1397/01/21

تاریخ دریافت: 1396/08/19

محمد نوروزی،² جعفر حسین‌پور،³ احمد رضا اسماعیلی⁴

از صفحه 173 تا 206

چکیده

زمینه و هدف: سرعت تغییرات در تمامی زمینه‌ها آنچنان سرسام‌آور است که دیگر نمی‌توان با روش‌های سنتی پدیده‌ها و روش‌ها جدید برخورد کرد، این تغییرات در روش‌های ارتکاب جرایم نیز به وضوح دیده می‌شود، لذا برای برخورد با آنها نیازمند روش‌های جدید هستیم. بنابراین این پژوهش با هدف، بررسی نقش آینده پژوهی در پیشگیری از سرقت خودرو و منزل انجام شده است.

روش‌شناسی: پژوهش حاضر از منظر هدف، کاربردی بوده و از نظر روش اجرا، توصیفی از نوع پیمایشی است. جامعه آماری تحقیق شامل 40 نفر از افسران پلیس آگاهی شهرستان میامی و شاهرود می‌باشد که به صورت تمام‌شمار مورد بررسی قرار گرفته است. روش گردآوری داده‌ها، کتابخانه‌ای و پیمایشی است که از ابزارهای فیش‌نویسی، مصاحبه و پرسشنامه محقق ساخته استفاده شده است.

یافته‌ها و نتیجه‌گیری: براساس نتایج بدست آمده در زمینه عوامل امنیتی؛ توجه به امنیت سایت‌ها و محیط‌های مجازی و سایبری، در زمینه عوامل اقتصادی؛ فقر و بیکاری؛ در زمینه عامل جغرافیایی و محیطی؛ نصب دوربین و دزدگیر و سپس کنترل حاشیه‌نشین‌ها و ساخت‌وسازهای استاندارد، در عوامل اجتماعی و فرهنگی؛ دسترسی به مواد مخدر و الکی و سپس توجه همسایگان و افراد محل به حضور افراد غریبه و بعد از آن، توجه به خانه‌های مجرندشین به ترتیب به عنوان عوامل مهم پیشگیری از سرقت انتخاب شدند و در نهایت براساس نتایج تحقیق، عامل اقتصادی مهم‌ترین عامل سرقت است و برای پیشگیری از سرقت‌ها باید به معیارهای اقتصادی توجه بیشتری شود.

واژه‌های کلیدی: سرقت، سناریو، پیشگیری، آینده‌پژوهی، سرقت منزل.

1- این مقاله برگرفته از پایان نامه کارشناسی ارشد آقای محمد نوروزی با عنوان «نقش سناریونگاری در پیشگیری از سرقت منزل و خودرو» می‌باشد.

2- دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت پیشگیری از جرم دانشگاه علوم انتظامی امین، mohamadnorozi05@gmail.com

3 - دانشیار دانشگاه علوم انتظامی امین(نویسنده مسئول) j.sadat95@gmail.com

4- مربی دانشگاه علوم انتظامی امین

پیشگیری را می‌توان یکی از راهبردهای اساسی در حوزه کنترل اجتماعی بر شمرد که دربردارنده مجموعه راهکارهای مستقیم و غیرمستقیم با هدف ایجاد امکانات و موقعیت‌های بازدارنده از وقوع جرم و کجروی طراحی و تدوین می‌شود. با توجه به افزایش رو به رشد جرم سرقت، پیشگیری و توجه به اهمیت این موضوع در تحقیقات خود را بیشتر از گذشته نشان می‌دهد. سرقت یکی از جرایم مهم و قابل توجه در تمامی کشور است، هر روز نیز سارقان شیوه‌های جدیدی برای سرقت خودرو یا منازل اتخاذ می‌کنند و از طرفی راه‌های افزایش فرار از دست پلیس و دستگیری را نیز به این معضل اجتماعی اضافه کنید. هزینه‌های مالی و معنوی و خدشه‌دار شدن امنیت انسانی از عواقب خطرناک سرقت است که امروزه جامعه را تهدید می‌کند، پس توجه به پیشگیری از سرقت در اولویت‌های مورد توجه سازمان پلیس قرار دارد.

سرعت تغییرات آنچنان سرسام‌آور است که دیگر نمی‌توان با روش‌های سنتی با آنها کنار آمد. «اگر با تغییرات همگام نشوید، زیر چرخ عظیم تغییر خرد خواهید شد». اما آیا امکانی برای آگاهی یافتن از آینده برای ما وجود دارد؟ قطعاً در مورد آینده هیچ چیز یقینی وجود ندارد و این از اصول آغازین آینده‌شناسی است. اما اصل دیگری هم وجود دارد که انسان می‌تواند در سرنوشت آینده تأثیرگذار باشد. در این میانه دانشی‌زاده می‌شود که کوشش می‌کند با پیش‌بینی عوامل اثرگذار در تغییرات آینده به صورتی دوگانه، هم مهار تغییرات را در دست گیرد و هم جامعه را برای این تغییرات آماده کند. آینده پژوهی فراتر از پیش‌بینی است و ادعای پیش‌گویی هم ندارد. آینده‌پژوهی هنر شکل دادن به آینده است، به آن شکل که آینده را می‌خواهیم. کسانی که این دانش را در دست دارند هم‌اکنون به آینده به دلخواه خود، شکل می‌دهند و در مقابل، می‌توان جوامعی را دید که نتوانستند خود را با تحولات سازگار کنند و از این جهت از هم فروپاشیدند، آنها ذات تغییر را درست نشناختند. آینده‌شناسی از این منظر دانش شناخت تغییرات است. شناخت آینده از حیاتی‌ترین علوم مورد نیاز هر انسانی است و سناریوها تصاویری از آینده‌های محتمل هستند.

سناریوها از اطلاعات مربوط به احتمالات و روندهای متنوع (و بعضاً واگرا)، تصاویری باورپذیر و دروناً سازگار از آینده ایجاد می‌کنند. هدف از بکارگیری سناریوها، ایجاد

فضایی از ممکنات است که در آن کارایی سیاست‌های اتخاذ شده در برابر چالش‌های موجود آینده در بوته آزمایش قرار می‌گیرند. سناریوها همچنین کمک می‌کنند که هم چالش‌ها و هم فرصت‌های بالقوه ولی غیر منتظره شناسایی شوند. سناریوها با کشف سیستماتیک چالش‌ها و فرصت‌های پیش‌رو، در خدمت تدوین استراتژی‌ها قرار می‌گیرند. سناریوها تنها حدسیات در مورد آینده نیستند، سناریوپردازی کمک می‌کند تا بیندیشیم چگونه در شرایط محیطی متفاوت آینده، پیروزمندانه به هدایت امور بپردازیم (میرساردو، 1389).

مردم شهرستان میامی به سبب آب و هوا و شرایط اقلیمی این منطقه معمولاً به دامداری و کشاورزی اشتغال دارند و در شرایط کنونی کشور به دلیل کمبود آب و عدم رونق دامداری و همچنین افزایش بیکاری موجبات ارتکاب جرم سرقت را در بین جوانان را افزایش داده است. علاوه بر این شهرستان میامی در شرق استان سمنان با توجه به ویژگی‌های محیطی، جذابیت را برای سرقت فراهم نموده و امکان فرار سارقان را افزایش می‌دهد و تاکنون چندین مورد از این مهم به وقوع پیوسته است. عدم کارایی روش‌های سنتی پیشگیری توسط پلیس، افزایش روز افزون سرقت خودرو و منازل در این شهر و هزینه‌های روانی و مادی که سارقین به مردم و پلیس تحمیل کرده‌اند که جدای از این هزینه‌ها درگیری سیستم قضایی را هم به دنبال داشته است و وقت و هزینه این سیستم را صرف سرقت‌های کوچک و بزرگ نموده است، از طرفی نیز کاهش وقوع جرم و حفظ امنیت جانی و مالی مردم یکی از مهم‌ترین رسالت‌های نیروی انتظامی است و در این راستا اقدامات زیادی را انجام می‌دهد. بنابراین در این پژوهش تدوین سناریونگاری به عنوان یک روش جدید و احتمالاً موفق، در جهت پیشگیری از سرقت منزل و خودرو در این شهرستان مورد توجه قرار گرفته است.

بیان مساله

ماده 267 قانون جدید مجازات اسلامی مصوب 1392 در تعریف جرم سرقت بیان کرده است: «سرقت عبارت است از ربودن مال متعلق به غیر». مشاهیر فقهای اسلامی نیز سرقت را چنین تعریف کرده‌اند؛ سرقت یا دزدی آن است که شخص بالغ و عاقلی مال متعلق به دیگری را که در جایی محفوظ نگهداری می‌شود به طور مخفی و بدون اطلاع

صاحبش ببرد. باید اشاره کرد که پایه اصلی سرقت در عنصر خاص، ربودن مال دیگران بدون اجازه و رضایت صاحب اصلی آن می‌باشد. سرقت از جمله جرایم مهم و شایعی است که از مصادیق بارز ناامنی به حساب می‌آید. این جرم علاوه بر امنیت عمومی، امنیت اجتماعی و اقتصادی شهروندان را نیز تهدید می‌کند. شیوع جرم سرقت با نظم و امنیت کل کشور مرتبط و از مصادیق بارز ناامنی اجتماعی است. به گونه‌ای که حتی با دستگیری سارق یا سارقان و مجازات آنها، لطمات روحی و اضطراب حاصل از آن تا مدت‌ها رفع نخواهد شد (صادقی، 1389: 9).

در سال‌های اخیر، سرقت سیر صعودی داشته است و اقدامات نهادهای ذریبط در راستای مبارزه و مقابله با این معضل نتوانسته از سیر جهشی افزایش وقوع این جرم جلوگیری کند و روند رو به رشد و تصاعدی آن همچنان باقی است؛ بنابراین تداوم چنین مشکلی در خور و شایسته نظام کریمه جمهوری اسلامی نیست و بدیهی است که پیشگیری از وقوع سرقت کم هزینه‌تر، آسانتر و ارزشمندتر از پیگیری و کشف سرقت است (مهرگان، 1390: 63).

سرقت یکی از جرایم مهم و قابل توجه در تمامی کشور است، هر روز نیز سارقان شیوه‌های جدیدی برای سرقت خودرو یا منازل اتخاذ می‌کنند و از طرفی راه‌های افزایش فرار از دست پلیس و دستگیری را نیز به این معضل اجتماعی اضافه کنید. هزینه‌های مالی و معنوی و خدشه‌دار شدن امنیت انسانی از عواقب خطرناک سرقت است که امروزه جامعه ما را تهدید می‌کند، پس توجه به پیشگیری از سرقت باید در اولویت برنامه‌های پلیس قرار گیرد. روش‌های زیادی برای پیشگیری از سرقت وجود دارد که دشوار ساختن ارتکاب سرقت، افزایش خطر ارتکاب سرقت و کاهش آماج‌های سرقت و جاذبه‌های آن از جمله‌ی این روش‌ها هستند (صادقی، 1389: 21). البته با توجه به رشد روزافزون علم بشری و افزایش راهکارهای نوین مبارزه با سرقت، بسیاری از روش‌های پیشگیرانه پلیس کارایی کافی را ندارند و نیاز به راه‌های جدیدی دارند که بازدارنده قوی‌تری در مقابل سرقت‌های امروزی باشد.

سرقت عمدتاً پدیده‌ای شهری است و در شهرهای بزرگ که میزان آشنایی افراد با هم کمتر است انگیزه ارتکاب سرقت و احتمال موفقیت آن نیز بیشتر است. پژوهش‌های جامعه‌شناختی در مورد عوامل اجتماعی سرقت بیانگر آن است که بین سرقت و افزایش

بی‌رویه جمعیت، افزایش نرخ بیکاری، فقر، بالا رفتن مخارج زندگی و تغییرات سریع در الگوهای مصرف، تغییر در هرم سنی و جوانی جمعیت و تراکم جمعیت مهاجر و جا به جایی جمعیت رابطه معنی‌دار و مثبت وجود دارد. بعلاوه کاهش کنترل‌های رسمی و غیررسمی و عدم رعایت موارد ایمنی توسط مردم موجب افزایش سرقت در جامعه می‌شود (عباسی نژاد، 1393: 32).

کاهش وقوع جرم و حفظ امنیت جانی و مالی مردم یکی از مهم‌ترین رسالت‌های نیروی انتظامی است و در این راستا اقدامات زیادی را انجام می‌شود، از آن جایی که دیگر نمی‌توان با تعمیر روندهای گذشته آینده را پیش بینی نمود، آینده پژوهان به روش‌های «تحلیل چندسناریویی» روی آورده‌اند. همچنین در پردازش سناریوهای بدیل باید تجارب سازمان مورد نظر (یک بنگاه اقتصادی یا جامعه) لحاظ گردد. سناریونگاری از این حیث که به پیشگیری‌های آتی می‌پردازد و سعی در ارائه راهکارهایی دارد که هم از تجربیات گذشته استفاده می‌کند و هم رویکردی به آینده دارد می‌تواند در زمینه پیشگیری از جرایم پیشرفته‌تری که ممکن است در آینده به وقوع بپیوندد مفید باشد. سناریوها از آن جهت که چشم اندازهایی را برای حوادث پیش‌بینی‌شده در آینده ارائه می‌دهند که سرقت‌ها نیز جزوی از آنها هستند، می‌توانند راهکارهایی را ارائه دهند که ما بتوانیم پیشگیری‌های احتمالی را در برابر حوادثی مثل سرقت داشته باشیم (حسینی نژاد، 1384: 32).

با عنایت به آنچه گفته شد و توجه به این مهم که شهرستان میامی یکی از مکان‌های جرم‌خیز است و سرقت منزل و خودرو در این شهر کوچک آمار بالایی دارد و با توجه به آشنایی سارقین با مکان‌های کور و خارج از دید یا دسترس، معمولاً درصد بالایی از سرقت‌ها را در این شهر رقم می‌زنند. این خود نشان‌دهنده این است که پلیس در امر پیشگیری از سرقت نیازمند عملکرد مناسب‌تر بوده و یا نیاز است که راهکارهای مناسب‌تری برای پیشگیری با توجه به تغییر روش سرقت‌ها، اتخاذ شود.

مطمئناً سرقت‌ها در آینده مانند امروز نخواهد بود و پیچیدگی‌های خاص خود را خواهد داشت و با وجود پیشرفت تکنولوژی و انجام تراکنش‌های الکترونیکی در بسیاری از کارهای روزمره این پیچیدگی بیشتر خواهد شد و نیازمند بررسی و پژوهش دقیق‌تر می‌باشد. با توجه به آنچه گفته شد در این پژوهش ما به دنبال پاسخ این سوال هستیم

که سناریونگاری در پیشگیری از سرقت آینده در شهرستان میامی چه راهکارهایی را ارائه می‌دهد؟

مبانی نظری پژوهش

سرقت

مجرم شدن فرد و ارتکاب اعمال خلاف نتیجه تأثیر عوامل مختلفی است که بر وی اثر منفی گذاشته و او را از حالت و روال طبیعی خارج و در مسیر غیرطبیعی قرار داده است (نجفی، 1392). افرادی که برای رسیدن به خواسته‌های خود از هر راه ممکن استفاده می‌کنند در حقیقت به نوعی در مسیر انحراف و ارتکاب جرم هستند (جزینی، 1393). اهمیت شرایط اقتصادی و اجتماعی در تعیین علل جرم و بزهکاری بر کسی پوشیده نیست، فقر مادی از مهم‌ترین عوامل در شکل‌گیری انواع سرقتها است، زیرا فردی که دچار این آسیب اجتماعی شده به دلیل احساس حقارت از جامعه طلبکار شده و چون جامعه را مسئول محرومیت و فقر در خود می‌داند، نوعی احساس انتقام‌کشی در او پرورش می‌یابد. نکته مهمی که باید در خصوص بروز سرقتها به آن توجه گردد، عدم اطلاع کافی افراد از مجازات‌ها، بی‌اطلاعی از مواد قانونی و عدم اطلاع‌رسانی دقیق در این موارد است که خود دلیلی است که ممکن است فرد به طمع کسب درآمدهای باد آورده اقدام به انجام این اعمال مجرمانه و خشن نماید (رضوی و ملک حسینی، 1394: 85).

برای سرقت تعریف‌های متعددی ارائه شده است که برخی از آنها به شرح ذیل می‌باشد:

- ربودن خدعه آمیز مال غیر؛
- برداشتن چیزی از دیگران بدون اطلاع و رضایت او؛
- گرفتن و بردن مال و پول کسی به زور یا مکر و فریب؛
- ربودن متقلبانه شیء متعلق به دیگری (ستوده، 1386: 33).

در قانون مجازات اسلامی سرقت به معنای برداشتن چیزی از کسی با حیله و فریب می‌باشد. بر اساس م 197 ق.م. مصوب 1370 سرقت عبارت بود از ربودن مخفیانه مال

متعلق به دیگری. ولی در قانون مجازات اسلامی مصوب 1392 بر اساس ماده 267 سرقت عبارت است از ربودن مال متعلق به غیر. سارق: کسی است که در عملیات مادی سرقت مباشرت و شرکت دارد (قهرمانی، 1390: 96).

پژوهش‌های مختلف نشان داده است کسانی که مرتکب جرم و اعمال ناهنجار اجتماعی می‌شوند، پس از بررسی محیط‌های گوناگون و طبقه‌بندی آن‌ها از نظر خطر شناسایی و دستگیری، محیط‌های کم خطر را برای انجام عمل خویش بر می‌گزینند و بنابراین جرایم و انحرافات اجتماعی در یک محدوده مکانی رخ می‌دهند که مجرم با یک برنامه‌ریزی و طرح‌ریزی با در نظر گرفتن جوانب دیگر کار به آن مبادرت می‌کند بنابراین پایین بودن سطح ایمنی منازل به عنوان اهداف آسان و سهل، بستر مناسبی برای سارقان بوده و بدیهی است پایین بودن ضریب امنیتی منازل و محله‌ها، سبب گرایش بیشتر سارقان به سرقت و انتخاب این گونه منازل به عنوان می‌شود (نجفی توانا، 1393). از دیگر سو، نتایج بسیاری از پژوهش‌ها که در خصوص تأثیرگذاری «هدف» عوامل محیطی بر پیشگیری از جرم انجام گرفته، حاکی از نقش مستقیم و مثبت عوامل محیطی بر کاهش میزان وقوع جرایم است؛ به طوری که امروزه پیشگیری محیطی از جرم به یک اولویت در برنامه‌ها و سیاست‌های پیشگیرانه اغلب کشورها تبدیل شده است و نتایج حاصل از اجرای این سیاست‌ها نیز بسیار رضایت‌بخش بوده است؛ بدین معنا که افزایش ضریب ایمنی منازل به عنوان عامل محیطی کاهنده فرصت جرم، از مهم‌ترین راهکارها برای از میان برداشتن بستر وقوع جرم است (رضوی و ملک حسینی، 1394).

سناریو

سناریو¹، چهره آینده است. پیش‌گویی نیست، هدف سناریوسازی، گسترش تفکر در مورد آینده و عریض‌تر کردن طیف آلترناتیوهای است که می‌تواند مورد نظر ما باشد. سناریو مجموعه امکاناتی است که به آینده مرتبط می‌شوند. آینده نامعلوم است و سناریو، اندیشیدن در مورد نامعلومی را به ما می‌آموزد. سناریوها به ما می‌آموزند که درباره همین نامعلومی‌ها بیندیشیم و فرض‌های دست و پاگیر امروزی را از دست و پای ذهن باز کنیم و بتوانیم گسست‌هایی را که ممکن است جهان ما را دگرگون سازند،

1- Scenario

شناسایی کنیم. البته اقرار به نامعلوم بودن آینده هرگز نمی‌تواند بهانه‌ای برای دست روی دست گذاشتن باشد. برخی می‌پندارند که آینده همان اندازه نامعلوم است که فردا برای دست کاری آن باید اقدام کرد، ولی اقدامات ما در فردا باید بر پایه شناخت امکاناتی باشد که برای تغییر وجود دارد و امروز آنها را می‌توانیم شناسایی نمائیم (چرمارک،¹ 2006).

برای سناریو تعاریف بسیار زیادی ارائه شده است. شرکت شل در تعریف سناریو از این عبارت استفاده کرده است: سناریو داستانی است که آینده‌های موجه را توصیف و رخدادهای مهم و بازیگران اصلی را شناسایی کرده و نشان می‌دهد چه واکنش‌هایی در عمل می‌تواند اتفاق افتد. با در جای دیگر آمده است سناریوها داستان‌های متعدد مربوط به آینده‌های باورکردنی که یک سیستم احتمالاً با آن مواجه خواهد شد (وحیدی، 1387). مایکل پورتر² از منظری کلان‌تر می‌گوید:

سناریو، دیدگاهی (دورنمایی) است با سازگاری درونی و محتوایی نسبت به آنچه در آینده می‌تواند رخ دهد. فُهی و راندال برآندال که: سناریوها روایت‌های توصیفی برآوردهای بدیل باورپذیر بخش خاصی از آینده هستند (راندان،³ 1390).

بیشاپ و همکاران⁴ (2007)، در مقاله خود تحت عنوان «وضعیت کنونی توسعه سناریو: مروری بر روش‌ها» سناریو را محصول اولیه یک فرآیند آینده پژوهی معرفی می‌کند که متضمن اصول بنیادین این انتظام (آینده‌پژوهی) است:

مساله حیاتی اینجاست که ما باید بطور عمیق و خالقانه به آینده بیاندیشیم وگرنه گزینه‌ای جز پذیرش ریسک غافلگیر شدن و آماده نبودن برای اتفاقاتی که در پیچ و خم مسیر در کمین‌مان نشسته‌اند را نخواهیم داشت. علاوه بر این، عدم قطعیت وصله نچسب آینده است که لزوم آینده‌نگاری را توجیه می‌کند، پس علاوه بر تمرکز بر آنچه در ادامه زمان منتظر ماست، الزام است برای آینده‌های محتمل چندگانه خود را محیا

1- Chermack

2- Maiker porter

3- Randan

4- Bishop and colleagues

5- Bishop et all

سازیم، نه فقط یک آینده که با تغییر آن بنیان تفکر برباد رفته و هزینه به ما تحمیل کند (حافظی، 1393).

نکته دیگر اینکه شما تمام عمر برای کشف عدم قطعیت‌ها و درجه تغییر و نیز اثربخشی آنها بر حیطه مساله خود وقت در اختیار ندارید، لذا زمان‌بندی فرآیند سناریونگاری نیز خود از اهمیت برخوردار است. اما عیب ندیدن برخی متغیرهای نوپدید با افزودن کمی چاشنی پویایی به برنامه‌ریزی بر پایه سناریو برطرف خواهد شد (حاجیان، 1392: 33).

مفهوم پیشگیری

واژه پیشگیری در فرهنگ لغات به معنای جلوگیری کردن، مانع شدن، مانع سرایت شدن و پیش‌بندی کردن آمده است (معین، 1363). پیشگیری یک مفهوم کلی است و به مجموعه اقدام‌هایی گفته می‌شود که برای پیشگیری و جلوگیری از فعل و انفعالات زیان‌آور محتمل بر فرد و گروه بعمل می‌آید مانند پیشگیری از حوادث کار، پیشگیری از بزهکاری جوانان و پیشگیری از تصادفات در جاده‌ها و ... (نوروزی، 1392: 85)

هدف اصلی پیشگیری از جرم کنترل اعمال مجرمانه است و در کنترل اعمال مجرمانه اصلاح و بازداشتن مجرم، حفاظت و حمایت از بزه‌دیده و جامعه مدنظر است. به هر حال تعاریف مختلفی توسط دانشمندان در خصوص پیشگیری از جرم ارائه شده است که به برخی از آنها اشاره می‌شود:

نجفی ایرندآبادی در خصوص واژه پیشگیری می‌نویسد: «واژه پیشگیری امروزه در معنای جاری و متداول آن دارای دو بُعد است. پیشگیری یا جلوگیری کردن، هم به معنی پیش‌دستی کردن، پیشی گرفتن و به جلو چیزی رفتن؛ و هم به معنی آگاه کردن، خبر چیزی را دادن و هشدار دادن است. اما در جرم‌شناسی پیشگیرانه، پیشگیری در معنی اول آن مورد استفاده واقع می‌شود. یعنی کاربرد فنون مختلف بمنظور جلوگیری از وقوع بزهکاری، هدف به جلوی جرم رفتن و پیشی گرفتن از بزهکاری است. اما از نظر علمی پیشگیری یک مفهوم منطقی و تجربی است که هم زمان از تأملات عقلانی و مشاهدات تجربی تلقی می‌شود (ایرندآبادی، 1389: 55).

ریموند تحت عنوان از ریشه کلمه تا معنای علمی آن پیشگیری را چنین تعریف می نماید: «از نظر ریشه‌شناسی کلمه پیشگیری دارای بُعدی مضاعف است. پیشگیری کردن در عین حال جلو رفتن و آگهی دادن است. در جرم‌شناسی پیشگیری به معنای اول کلمه گرفته شده است و آن عبارتست از به جلوی تبهکاری رفتن با استفاده از تکنیک‌های گوناگون مداخله به منظور ممانعت از وقوع بزهکاری است. از نقطه نظر علمی مراد از پیشگیری هرگونه فعالیت سیاست جنایی است برای تحدید حدود پیش آمدن مجموعه اعمال مجرم‌ها از راه غیرممکن ساختن، دشوار ساختن و احتمال وقوع آن را پایین آوردن است بدون اینکه به کیفر یا جزای آن متوسل شوند (ریموند، 1380: 55).

پیشینه پژوهش

رضوی و ملک حسینی (1395) در پژوهشی با موضوع شناسایی عوامل محیطی تأثیرگذار در کاهش میزان سرقت از منازل در استان گلستان انجام دادند که روش پژوهش توصیفی بوده و با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته بر روی 200 نفر از متخصصین و مسئولین شهر تهران انجام شده و در نهایت این نتایج را بیان می‌دارد که یکی از مهم‌ترین و زیربنایی‌ترین اقدامات در راستای کاهش میزان سرقت از منازل در شهرها، بازنگری در طراحی محیطی و تدوین برنامه‌ها و سیاست‌هایی جامعه‌نگرانه برای نیل به این مطلوب است.

وطنی و فاطمی موحد (1394) در پژوهشی با عنوان بررسی علل و عوامل مؤثر بر وقوع سرقت مسلحانه در شهر تهران با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته بر روی 50 نفر از سارقین انجام دادند و این نتایج را بیان نمودند که بین متغیرهای محرومیت نسبی، پایگاه اقتصادی- اجتماعی، از هم گسیختگی خانواده و پیوند اجتماعی با متغیر سرقت مسلحانه رابطه معناداری وجود دارد. در این میان بین دو متغیر پایگاه اقتصادی- اجتماعی و پیوند اجتماعی با سرقت مسلحانه ارتباط معکوسی برقرار است.

عباسی نژاد (1393) در پژوهشی با عنوان بررسی رابطه جرایم اجتماعی و متغیرهای اقتصادی در ایران با بهره‌گیری از تحلیل اقتصادی جرم، رابطه بین ارتکاب جرایم اجتماعی و متغیرهای اقتصادی، بررسی شده است. محور اصلی پژوهش، دو متغیر

1- Raymond

بیکاری و تورم است و دیگر متغیرهای اثرگذار در قالب‌بردار متغیرهای کنترل، وارد مدل شده‌اند. در این پژوهش به این جرایم پرداخته شده است: قتل عمد، قتل غیرعمد، جرایم خشن، ضرب و جرح، تظاهر به چاقوکشی، اجبار و اکراه، زورگیری و مسموم کردن عمدی (سرقت) بدون لحاظ کردن سرقت مسلحانه. نتایج نشان داد رابطه بین بیکاری و تورم با ارتکاب جرایم، مثبت و مستقیم؛ و اثر تخریبی بیکاری بسیار شدیدتر از تورم است. دیگر متغیرهای اقتصادی مانند نسبت شهرنشینی، روند صنعتی شدن و نرخ باسوادی هم اثرگذار است. روش پژوهش در این مقاله با استفاده از مدل آماری بوده است و با توجه به محدودیت‌های اطلاعاتی و امنیتی در خصوص اخذ آمار، دسترسی به تمام موارد مورد نیاز به طور کامل میسر نشد و در خصوص سرقت مسلحانه هم هیچگونه آماری قابل دریافت نبود. چهار متغیر قتل عمد، قتل غیرعمد، سرقت عادی و جرایم خشن به عنوان متغیر وابسته در نظر گرفته شد و در چهار تصریح جداگانه مورد برازش قرار گرفت که نتایج آن در قسمت بعد گزارش شده است. گفتنی است اجزای جرایم خشن، ضرب و جرح، تظاهر به چاقوکشی، اجبار و اکراه، زورگیری و مسموم کردن عمدی است.

حاجیان (1392) در پژوهشی با عنوان آینده و سناریونگاری؛ طبقه‌بندی روش‌ها و دسته‌بندی سناریوها به شرح مختصر دیدگاه و تبیین اندیشمندان درباره مفهوم آینده‌پژوهی و به دست دادن شناخت فراگیرتر حول این موضوع و روش‌هایی است که در مطالعه آینده به کار می‌روند و بدین منظور انواع چینش و دسته‌بندی این روش‌ها و یک شیوه که به مقایسه و ارزیابی کاربردی این روش‌ها نسبت به یکدیگر پرداخته است. همین مسیر برای مقوله اصلی مورد نظر، که شناخت مفهوم سناریو و دسته‌بندی انواع سناریوها است، دنبال می‌شود و ضمن مرور پیشینه و نحوه شکل‌گیری روش سناریونگاری و خاستگاه آن، تعاریف متنوعی که از این مفهوم ارائه شده و انواع دسته‌بندی‌های سناریوها، مرور می‌شوند تا شناخت بهتری نسبت به جایگاه این روش در آینده‌پژوهی حاصل شود. در این مسیر روشن می‌شود که اغلب تعاریف موجود، جامع مفهوم سناریو و تبیینی فراگیر از آن به نظر نمی‌رسند، بنابراین تلاش می‌شود با ارائه تعریفی ساده ولی فراگیر، درک عمیقتری نسبت به این مفهوم ایجاد شود.

رفیعی(1392) در پژوهشی به بررسی تأثیر تدابیر پیشگیری وضعی بر پیشگیری از سرقت خودرو در تهران بزرگ پرداخته و نگارنده‌گان بر آن شدند تا با بررسی تدابیر پیشگیری وضعی جهت کاهش یا مهار این معضل چالش‌برانگیز، راهکارهایی بیندیشند. چنین بود که با استفاده از روش تحقیق پیمایشی، تدوین پرسشنامه و با استفاده از شاخص‌های آمار توصیفی و استنباطی به انجام تحقیق، گردآوری اطلاعات و تجزیه و تحلیل اطلاعات گردآوری شده در این زمینه پرداختند این محققین در نتایج خود بیان نموده است که روش دشوار ساختن ارتکاب جرم، افزایش خطر ارتکاب جرم و کاهش آماج‌های جرم و جاذبه‌های آن از روش‌های مهم پیشگیری از سرقت است.

عبادی‌نژاد (1391) در پژوهشی با عنوان بررسی عوامل محیطی مؤثر بر پیشگیری از سرقت منزل پرداخته و اینگونه بیان نموده است که مکان نقش بسیار مهم و انکار ناشدنی در وقوع یا پیشگیری از وقوع جرایم ایفا می‌کند. مجرمان، بیشتر مناطقی را برای ارتکاب جرم بر می‌گزینند، که وقوع جرم در آنها راحت تر بوده و امکان مشاهده و دستگیری آنان در آن مناطق کمتر باشد. هدف تحقیق حاضر بررسی عوامل محیطی مؤثر بر پیشگیری از سرقت منزل در محدوده سرکلانتری شرق مشهد است. روش اجرای تحقیق حاضر، توصیفی از نوع پیمایشی است و جامعه آماری تحقیق را کارکنان شاغل در کلانتری‌های سرکلانتری شرق مشهد تشکیل می‌دهند که به روش تمام‌شمار نمونه‌گیری انجام شده است. ابزار گردآوری داده‌ها پرسش‌نامه محقق ساخته است. یافته‌های پژوهش، رابطه معناداری را بین عوامل محیطی از قبیل واپایش و رؤیت، اختلاط کاربری اماکن، وضعیت روشنایی و همچنین شلوغی و خلوتی معابر و خیابان‌ها با وقوع سرقت از منزل در محدوده سرکلانتری شرق مشهد مقدس نشان می‌دهند. نتایج تحقیق حاضر بیانگر آن است که عوامل محیطی نقش بسزایی در وقوع سرقت منزل در محدوده مورد مطالعه ایفا می‌کنند. تقویت جنبه‌های گوناگون واپایش و نظارت می‌تواند در کاهش وقوع سرقت تأثیر قابل توجهی داشته باشد. کاربری و استفاده مختلط اماکن سبب افزایش تراکم جمعیت و تضعیف جنبه‌های نظارت و به تبع آن افزایش وقوع جرایمی همچون سرقت منزل می‌شود و در مقابل روشنایی خیابان‌ها موجب افزایش واپایش اجتماعی غیررسمی و در نتیجه کاهش میزان جرایم می‌شود و نهایت آنکه جرم و جنایت در یک منطقه رابطه مستقیمی با افزایش تراکم جمعیت در آن منطقه دارد.

رحیمی (1389) در پژوهشی با عنوان بررسی عوامل مؤثر بر سرقت با کاربرد تکنیک تحلیل عامل و روش استقراء تجربی به بررسی عوامل مؤثر برسرقت در بین نوجوانان محبوس در کانون اصلاح و تربیت استان تهران پرداخت محقق در این پژوهش با کاربرد تکنیک تحلیل عامل و روش استقراء تجربی به بررسی عوامل مؤثر برسرقت در بین نوجوانان محبوس در کانون اصلاح و تربیت استان تهران در سال 1388 پرداخته و روش جمع آوری اطلاعات پیمایش، ابزارجمع آوری اطلاعات پرسشنامه و مصاحبه اکتشافی بوده و ابزار تحلیل اطلاعات نرم افزار spss است و جامعه آماری در این تحقیق شامل 125 نفر مددجو پسر محبوس در کانون اصلاح تربیت شهر تهران به جرم ارتکاب سرقت می‌باشند. که با توجه به اندک بودن جامعه آماری از روش تمام شماری استفاده نموده در این پژوهش محقق 38 متغیر مرتبط با جرم سرقت را شناسایی نموده و با کاربرد تکنیک تحلیل عامل این متغیرها را در شش عامل عمومی تلخیص، دسته‌بندی و تبیین نموده است و نتایج کلی تحقیق را این‌گونه بیان کرد که بین گروه‌های مرجع و ارتکاب به سرقت در بین نوجوانان رابطه معناداری وجود دارد. بین تجربه فرد به همراه کنترل اجتماعی و ارتکاب به سرقت در بین نوجوانان رابطه معناداری وجود دارد. بین خود افراد و ارتکاب به سرقت در بین نوجوانان رابطه معناداری وجود دارد. بین دوری از ارزش‌ها و هنجارهای حاکم بر زندگی افراد و ارتکاب به سرقت در بین نوجوانان رابطه معناداری وجود دارد.

میرساردو (1389) در پژوهشی با موضوع بررسی نقش مشارکت‌های مردمی در پیشگیری از سرقت منزل این‌گونه بیان نموده است که یکی از مسائلی که پلیس اکثر کشورها با آن مواجه است افزایش انحرافات و جرایم به ویژه سرقت است. این معضل عمدتاً ناشی از مسائل اقتصادی است و هر قدر اعضای جامعه نسبت به آن بی تفاوت باشند میزان آن افزایش می‌یابد. سمنان از جمله شهرهایی است که میزان سرقت در آن بالاست به همین دلیل در مقاله حاضر به بررسی نقش مشارکت‌های مردمی در پیشگیری از سرقت منزل از نظر رؤسا، مدیران و مسئولین انتظامی شهرستان سمنان پرداخته شده است. روش تحقیق اسنادی، پیمایشی و ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه با سئوالات بسته و باز است. جامعه آماری و نمونه منطبق بر یکدیگر و در برگزیده 100 نفر روسای انتظامی شهرستان سمنان، مدیران و مسئولین دواير کلانتری‌هاست. نتایج

حاکمی از آن است که بین آموزش شهروندان در زمینه پیشگیری از سرقت منزل، رشد فرهنگی شهروندان در مشارکت، نوع برخورد پلیس با مردم، استفاده بیشتر شهروندان از تکنولوژی جدید امنیت منزل، احساس مردم از داشتن پلیس مقتدر، اطلاع کافی شهروندان از تأثیر عینی مشارکت در ارتقاء امنیت، عملکرد پلیس در زمینه پیشگیری از سرقت منزل و مشارکت عمومی با پلیس در پیشگیری از دزدی وجود دارد.

گروهی از محققان (2015) در موسسه آینده پژوهشی علوم و فناوری وزارت دفاع آمریکا¹ به بررسی ضرورت آینده پژوهشی در زمینه آینده پژوهی و بررسی جوانب مختلف آینده و جرایم مختلف پرداخته شده است.

گرین (2014) در پژوهشی با موضوع سرقت رد شهرهای کوچک بر روی 50 نفر از سارقین انجام داده‌اند، از پرسشنامه محقق ساخته جهت گردآوری اطلاعات مورد نیاز استفاده شده است و در نتایج خود بیان نموده است که جرم سرقت در اکثر سارقین به محیط جغرافیایی و عوامل اجتماعی ارتباط دارد که ارتکاب جرم سرقت را آسانتر می‌کنند مانند نقاط کور و شهرک‌ها حاشیه‌ای شهرها و حضور کم‌رنگ پلیس را از عوامل مهم ارتکاب جرم معرفی کرده‌اند.

یان هانگ² (2013) در پژوهشی به بررسی سرقت‌های مختلف در شهرهای مختلف آمریکا پرداخته است و بر روی چند شهر آمریکا این پژوهش را انجام داده است. این محقق در نتایج خود آورده است که هر چه از شهرهای کوچک به سمت شهرهای بزرگ پیش می‌رویم، پیچیدگی و تعداد سرقت‌ها بیشتر می‌شود و همچنین در شهرهای کوچک سرقت منازل و در شهرهای بزرگ سرقت خودرو بیشترین آمار را دارد.

فارکرستین³ (2012) در پژوهشی بر اساس روش‌های مهم پیشگیری در اروپا انجام داده است و نظرات مختلف و تحقیقات پیشین را برای یافتن بهترین راهکارهای پیشگیری مورد بررسی قرار داده است و در نهایت در نتایج خود اینگونه اعلام کرده است که شارژ اقتصادی شهروندان بیکار و خانوارهای طبقات پایین جامعه می‌تواند

1- US Department of Defense Science and Technology Future Research Institute

2- Yun Hong

3- Farr Christian

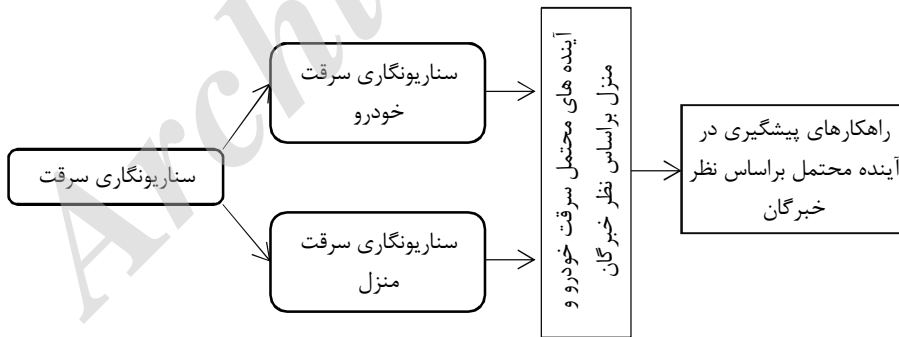
راهکار مناسب برای پیشگیری از سرقت باشد همچنین رشد اخلاقی در کودکان و نوجوانان و تربیت صحیح هم بهترین راهکار برای پیشگیری در سنین پایین است.

کارل هنریک¹ (2006) در پژوهشی با عنوان سناریوها و انواع آنها به بررسی انواع سناریوها و کارایی هر یک از این تکنیک‌ها پرداخته است، این محقق یکی از کارایی‌های سناریوها را پیشگیری و بررسی ابعاد احتمالی جرایم بیان نموده است و در نتایج خود این‌گونه نوشته است که سناریوها می‌توانند در آینده نگری جرایم مفید باشند.

وسلی جی. اسکوگان² (2004) در مقاله‌ای با عنوان مشارکت اجتماعی و مراقبت انتظامی همگانی به بررسی نقش مشارکت همگانی در ابعاد مختلف در تأمین امنیت پرداخته است و به این معتقد است که مهم‌ترین نوآوری سازمانی در سازمان پلیس نظارت همگانی بر پلیس بوده است که این اصطلاح در واقع متضمن مشارکت و همکاری شهروندان با پلیس در سطح محلی، تعریف مسائل مرتبط با جرم، تعیین اولویت‌های پلیس، شناسایی مسئله و حل آنهاست.

مدل مفهومی پژوهش

با توجه به موارد ذکر شده در مبانی نظری و پیشینه مطالعات و همچنین اهداف تحقیق، مدل مفهومی پژوهش به شرح زیر ارائه می‌گردد.

1- Karl-Henrik

2- Vevell ji

روش‌شناسی

این پژوهش از منظر هدف، از نوع پژوهش‌های کاربردی است و به لحاظ اجرا، در قالب تحقیقات توصیفی از نوع پیمایشی قرار می‌گیرد. جامعه آماری در تحقیق حاضر شامل فرماندهان، افسران پلیس پیشگیری شهرستان میامی، افسران پلیس آگاهی میامی و آگاهی شاهرود (دایره مبارزه با سرقت) می‌باشند که تعداد آنها 40 نفر است. با توجه به محدودیت جامعه مورد مطالعه، نمونه‌گیری انجام نشده و جامعه به صورت تمام‌شمار مورد مطالعه قرار گرفته است.

به‌منظور گردآوری داده‌ها از دو روش کتابخانه‌ای و پیمایشی استفاده شده است، ابزار مورد استفاده در روش کتابخانه‌ای، فیش‌نویسی و ابزار روش پیمایشی، مصاحبه و پرسشنامه می‌باشد و بر اساس مصاحبه با خبرگان، پرسش‌نامه‌ای تهیه شده و در بین افراد نمونه توزیع شده و پس از جمع‌آوری نظرات و معیارهای مناسب جهت پیشگیری از سرقت، مجدداً پرسشنامه‌ای به منظور اولویت‌بندی در بین نمونه مورد مطالعه، توزیع شد.

یافته‌های پژوهش

ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه مورد مطالعه

سن

همانگونه که در جدول زیر ملاحظه می‌شود، 5% در فاصله 20-25 سال، 15% نمونه‌ها در فاصله 26 تا 30 سال بوده‌اند. همچنین به ترتیب 17% در فاصله 31-35 سال، و 25% نمونه‌ها در فاصله 36-40 سال و 37% در فاصله 41-45 سال قرار داشته‌اند.

جدول 1- توزیع فراوانی سن پاسخگویان

سن	فراوانی	درصد فراوانی
25-20 سال	2	5%
30-26 سال	6	15%
35-31 سال	7	17%
40-36 سال	10	25%
45-41 سال	15	37%
جمع کل	40	100.0

میزان تحصیلات

با توجه به جدول زیر، حدود 50% نمونه‌ها دارای تحصیلات فوق دیپلم و 30% دارای دارای تحصیلات لیسانس و 20% دارای تحصیلات فوق لیسانس می‌باشند.

جدول 2- توزیع فراوانی میزان تحصیلات پاسخگویان

میزان تحصیلات	فراوانی	درصد فراوانی
فوق دیپلم	20	50%
لیسانس	12	30%
فوق لیسانس	8	20%
جمع کل	40	100.0

درجه پاسخ‌گویان

با توجه به جدول توزیع فراوانی درجه نظامی پاسخگویان نمونه‌ها ملاحظه می‌شود که 47/5% درجه ستوان، 32% درجه سروان، 12 درصد درجه سرگرد و 8% درجه سرهنگی را دارا می‌باشند.

جدول 3- توزیع فراوانی درجه نظامی پاسخگویان

درجه	فراوانی	درصد فراوانی
ستوان	19	47/5%
سروان	13	32%
سردرد	5	12/5%
سرهنگ	3	8%
جمع کل	40	100,0

گروه شغلی پاسخگویان

با توجه به جدول توزیع فراوانی گروه شغلی نمونه‌ها ملاحظه می‌شود که 10% در گروه شغلی رئیس کلانتری، 20% نمونه‌ها در گروه پلیس آگاهی و 25% در گروه پلیس پیشگیری و 45% در گروه کارکنان کلانتری هستند.

جدول 4- توزیع فراوانی گروه شغلی پاسخگویان

درصد فراوانی	فراوانی	درجه
10%	4	رئیس کلانتری
20%	8	پلیس آگاهی
25%	10	پلیس پیشگیری
45%	18	کارکنان کلانتری
100,0	40	جمع کل

پاسخ به سوال‌های تحقیق

سوالات پرسشنامه در این پژوهش به صورت باز تهیه شد و از تمامی افراد نمونه خواسته شد مهم‌ترین عوامل مهم پیشگیری از سرقت در آینده را بیان کنند. هر یک از افراد نمونه پنج عامل مهم پیشگیری از سرقت را معرفی کرد، سپس عوامل یادداشت شده و در فرم‌هایی مجدد بین افراد نمونه توزیع شد و خواسته شد عوامل مهمی را که خود و دیگر افراد نمونه معرفی کرده‌اند را انتخاب کنند و این مراحل را چندین بار تکرار کردیم تا افراد نمونه در مورد مهم‌ترین گزینه‌های انتخاب شده به توافق برسند، سپس آخرین گزینه‌های باقیمانده، به عنوان مهم‌ترین عوامل پیشگیری انتخاب شدند.

همچنین در این قسمت ضمن اجرای گام‌های سناریو، سه نوع سناریوی محتمل، ممکن و مطلوب در نظر گرفته شد که در نهایت سناریوی مطلوب مورد استفاده قرار گرفت. زیرا سناریوی محتمل و ممکن توسط پلیس پیشگیری به کار گرفته شده است و احتمال می‌رود سناریوی مطلوب جهت پیشگیری از سرقت همین سناریوی مذکور باشد.

فهرست کردن عوامل کلیدی موجود در محیط بیرونی

عوامل امنیتی در محیط سایبری: ایجاد امنیت سایت‌ها و محیط‌های مجازی و سایبری و ایجاد فیلترینگ؛

عوامل اقتصادی: فقر و بیکاری، سطح سواد و میزان درآمد افراد؛

عوامل جغرافیایی و محیطی: حضور افراد پلیس در محل، روشنایی معابر و کوچه‌ها، نصب دوربین و دزدگیر، ساخت وسازهای استاندارد و هندسی‌سازی آپارتمان‌ها و بافت‌های فرسوده؛

عوامل اجتماعی و فرهنگی: توجه همسایگان و افراد محل به حضور افراد غریبه، پرسه افراد بیکار جمعیت و سطح فرهنگ اجتماعی محله‌ها، خانه‌های مجردنشین، دسترسی به مواد مخدر و الکل؛

اولویت‌بندی و مرتب کردن عوامل و نیروهای پیشران کلیدی بر پایه درجه

عوامل امنیتی در محیط سایبری: امنیت سایت‌ها و محیط‌های مجازی و سایبری و ایجاد فیلترینگ؛

عوامل اقتصادی: فقر و بیکاری، میزان درآمد افراد و سطح سواد؛

عوامل جغرافیایی و محیطی: روشنایی معابر و کوچه‌ها، نصب دوربین و دزدگیر، حضور افراد پلیس در محل، حاشیه‌نشینی و ساخت‌وسازهای استاندارد و هندسی‌سازی آپارتمان‌ها و بافت‌های فرسوده؛

عوامل اجتماعی و فرهنگی: سطح فرهنگ اجتماعی محله‌ها، دسترسی به مواد مخدر و الکل، افراد بیکار، توجه همسایگان و افراد محل به حضور افراد غریبه و خانه‌های مجردنشین.

بررسی گزینه‌های سیاستگذاری (تصمیم‌ها) در مقابل سناریوها

عوامل امنیتی در محیط سایبری: با توجه به افزایش سرقت‌های سایبری در ایران و هجوم میلیونی مردم به شبکه‌ها و فضاها، مجازی در چند سال اخیر و وابسته شده کار و زندگی مردم به این محیط‌ها، ایجاد امنیت سایت‌ها و محیط‌های مجازی باید در اولویت قرار گیرد، زیرا سرقت در محیط‌های طبیعی شرایط خاص مکانی و زمانی را می‌طلبد ولی سرقت در محیط‌های مجازی مکان و زمان خاصی را نمی‌شناسد و سارقین نیازی به حضور فیزیکی در محیط‌های واقعی ندارند و با سوء استفاده از سهولت‌انگاری و اشتباهات کاربران، رمز و یا نرم‌افزار آنها را حک کرده و مبادرت به جابجایی پول و یا دستبرد به اسناد شخصی یا دولتی و یا حتی یا حک کردن دوربین و یا آیفون‌ها پیشرفته‌ی دیجیتال می‌توانند وارد منزل اشخاص شده که البته در مورد خودروها نیز صدق می‌کند. نمونه این نوع سرقت، حک شدن سایت بانک‌های مختلف و برداشت پول از آن حساب‌ها و یا فروش فایل‌های مختلف به مشتریان در قبال دریافت وجه و عدم

تحويل فایل مورد نظر را می‌توان نام برد که نمونه‌های زیادی در ایران داشته است که نیاز به افزایش اطلاعات امنیتی پلیس در این زمینه احساس می‌شود.

عوامل اقتصادی: در عوامل اقتصادی با حذف فقر و بیکاری احتمال حذف سرقت در جامعه تا حد زیادی قابل مشهود خواهد بود، البته بیکاری خود عامل فقر است ولی همیشه نمی‌تواند تنها عامل باشد، مانند کودکان کار و متکدیان ناتوان. درآمد افراد یک محله یا یک منطقه اگر در سطح نرمالی باشد نیز می‌تواند پیش‌بینی‌کننده خوبی برای کاهش سرقت‌های منزل و خودرو باشند. از آنجا که سطح درآمد احتمال ادامه تحصیل را برای افراد فراهم می‌کند، ارتباط مستقیمی با ارتقا سطح دانش و آگاهی فرد و اشتغال او و کاهش سرقت این‌گونه افراد دارد.

عوامل جغرافیایی و محیطی: روشنایی معابر و کوچه‌ها و خیابان‌ها عامل مهمی در کاهش سرقت خواهد داشت و از آنجا که هنوز در مناطق حاشیه‌نشین و یا شهرهای کوچک و یا مناطق بافت‌های فرسوده نقاط کور و تاریک زیادی وجود دارد، همانطور که در آمارها مشاهده می‌شود روشنایی این‌گونه مناطق تا حد زیادی از سرقت‌ها پیشگیری خواهد کرد. از این جهت اولویت به این گزینه داده شده که گذر از دوربین‌ها و دزدگیرها و پلیس، در مناطق تاریک و نقاط کور و دور از دسترس احتمال موفقیت در سرقت را برای سارقین فراهم می‌کند.

از آنجا که حضور پلیس در تمامی مناطق و نقاط مسکونی در هیچ کجای دنیا برای همیشه امکان‌پذیر نیست نصب دوربین‌ها و دزدگیرهای امنیتی برای منازل و خودروها به عنوان گزینه بعدی انتخاب شده است که می‌تواند به عنوان پیشگیری‌کننده سرقت محسوب شود.

در دراز مدت نیز در شهرها و مناطق فرسوده باید به فکر ساخت‌وساز استاندارد و توجه به ساخت هندسی منازل و آپارتمان‌ها داشته باشیم تا هم حریم شخصی افراد حفظ شود وهم سرقت را در جامعه کاهش دهد.

عوامل اجتماعی و فرهنگی: واضح است که در مناطق با سطح فرهنگی بالاتر که برای موقعیت اجتماعی و سلامت روحی و روانی و اجتماعی خود ارزش قائلند می‌تواند

عامل مهم پیشگیری از سرقت در آینده محسوب شود که در اینجا نقش دولت‌ها در ایجاد آگاهی و اطلاعات ضروری به شهروندان نمایان می‌شود.

همچنین دسترسی آسان به مواد مخدر باعث نابودی جمعیت سالم و فعال جامعه شده و احتمال سرقت در این افراد افزایش می‌دهد. البته توجه همسایگان که به عنوان عامل بعدی انتخاب شده است که اشاره به حساسیت افراد یک محله یا یک مجتمع مسکونی نسبت به حضور افراد غریبه و مشکوک دارد که خود عامل گریز افراد سارق از محله خواهد بود و همچنین اگر حساسیت همسایگان یک مجتمع یا محله در حد نرمالی باشد، خانه‌های مجردنشین نیز به خودی خود کنترل می‌شود.

مقایسه عوامل امنیتی

- 1- امنیت سایت‌ها و محیط‌های مجازی و سایبری؛
- 2- ایجاد فیلترینگ؛

نمودار 1- مقایسه عوامل امنیتی

مقایسه عوامل اقتصادی

- 1- فقر و بیکاری؛
- 2- میزان درآمد افراد؛
- 3- سطح سواد.

Priorities with respect to:
SERGHAT
>EGHTESADI

نمودار 2- مقایسه عوامل اقتصادی

مقایسه عامل جغرافیایی و محیطی

- 1- روشنایی معابر و کوچه ها؛
- 2- نصب دوربین و دزدگیر؛
- 3- حضور بیشتر افراد پلیس در محل؛
- 4- کنترل حاشیه نشین ها و ساخت و سازهای استاندارد و بافت های فرسوده.

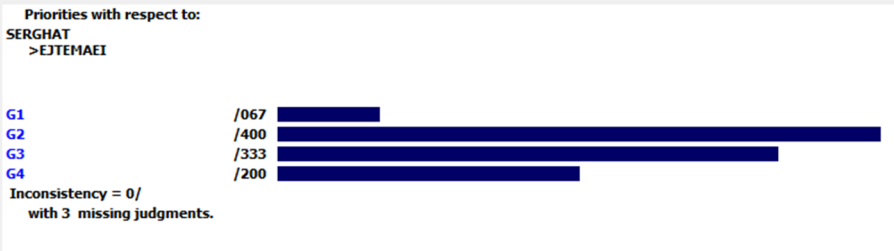
Priorities with respect to:
SERGHAT
>GOGHRAFIAEI

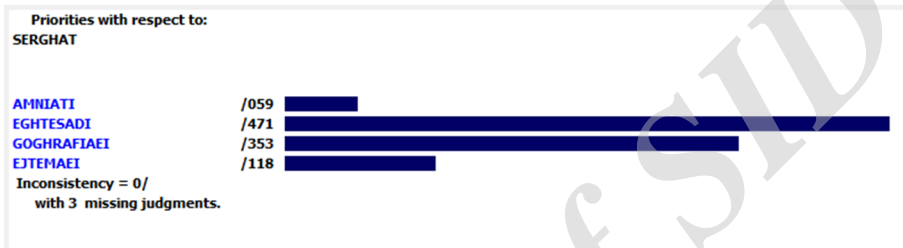
نمودار 3- مقایسه عامل جغرافیایی و محیطی

مقایسه عوامل اجتماعی و فرهنگی

- 1- سطح فرهنگ اجتماعی محله ها؛
- 2- دسترسی به مواد مخدر و الکل؛
- 3- توجه همسایگان و افراد محل به حضور افراد غریبه؛
- 4- خانه های مجردنشین.

نمودار 4- مقایسه عوامل اجتماعی و فرهنگی

نمودار 5- مقایسه عوامل اصلی پژوهش

این نمودار نشان دهنده این است که عامل اقتصادی مهم‌ترین عامل سرقت است و برای پیشگیری از سرقت باید به معیارهای اقتصادی توجه بیشتری کنیم و به دنبال آن عامل جغرافیایی و محیطی یعنی (1- روشنایی معابر و کوچه‌ها 2- نصب دوربین و دزدگیر 3- حضور بیشتر افراد پلیس در محل 4- کنترل حاشیه‌نشین‌ها 4- ساخت‌وسازهای استاندارد و هندسی‌سازی آپارتمان‌ها و بافت‌های فرسوده) دومین گزینه و عامل مهم برای پیشگیری از سرقت از نظر متخصصان امر انتخاب شده است. عوامل اجتماعی به عنوان گزینه سوم و عامل امنیتی آخرین گزینه انتخابی متخصصان امر است.

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج مطالعات صورت گرفته حاکی از افزایش میزان جرایم به ویژه در جوامع شهری است، به گونه‌ای که جرم به منبع عمده نگرانی و دغدغه دولت‌ها و مردم تبدیل شده است. نتیجه یک تحقیق بین‌المللی که در دوازده کشور صورت گرفته است، از افزایش رشد جرایم، به ویژه جرایم علیه اموال در مناطقی که با درصد بالایی از بیکاری مواجه هستند، حکایت دارد. البته رشد مصرف مواد مخدر، سرقت و جرایم خشونت‌آمیز در این مناطق درصد بالایی به خود اختصاص داده است.

طبق گزارش دبیرخانه سازمان ملل متحد، میزان رشد سالانه جرم‌های گزارش شده بالغ بر 5 درصد است که از رشد، جمعیت و نیز از رشد اقتصادی بیشتر کشورهای جهان افزونتر است

اما برای پیروز شدن بر مجرمان فقط مقابله با آنها کافی نیست و برای خنثی کردن جرایم در جامعه، پیشگیری اولویت دارد. و همیشه هم پیشگیری موفقتر از مبارزه است. موفقیت‌آمیز بودن پیشگیری با حضور مقتدرانه در عرصه پیشگیری از جرم، بیش از هر چیز نشانگر اهمیت پرداختن به این موضوع و اولویت داشتن آن در برنامه‌های کلان کشور است

به این ترتیب، پیشگیری از جرم مقوله‌ای فرابخشی و ملی است و تمام بخش‌های حکومتی از جمله پلیس و همین طور مردم نیز در آن نقش دارند و همگان باید نسبت به این وظیفه مهم اقدام لازم و ضروری را انجام دهند. بدیهی است وقوع یک جرم تمام بخش‌های رسمی و غیررسمی کشور را به طور مستقیم و غیرمستقیم درگیر می‌کند؛ مخصوصاً جرایمی که جنبه عمومی دارند. بنابراین به طور طبیعی، همگان نسبت به آن مسئولیت خواهند داشت. به عبارت دیگر تمام نهادهای رسمی و غیررسمی و همین طور مردم، در برنامه‌ریزی و اجرای راهبردهای پیشگیری از جرم نقش و مسئولیت دارند.

برای پیشگیری موفق و مؤثر باید سرچشمه‌ها و عوامل مهم جرایم شناسایی شوند و برای شناسایی عوامل مهم موثر در ارتکاب جرم به نوعی آینده‌نگری و پیش‌بینی در زمینه ارتکاب جرایم بخصوص سرقت نیازمندیم. بنابراین در این پژوهش اولویت به آینده‌نگری با استفاده از سناریونگاری داده شد و با توجه به نظر متخصصان امر در حوزه پلیس پیشگیری عوامل مهم جرم سرقت پیش‌بینی و شناسایی شدند. از عوامل مهم در زمینه سرقت‌های سایبری توجه به مسئله امنیت سایت‌ها و فضای مجازی کشور، در زمینه عوامل اقتصادی فقر بیکاری، در زمینه عوامل محیطی توجه به مسئله حفاظتی و امنیتی مکان‌ها و خودروها و توجه به ساخت‌وسازهای استاندارد و در نهایت در زمینه عوامل اجتماعی مصرف مواد مخدر و الکلی به عنوان مهم‌ترین مسائل قابل توجه در زمینه پیشگیری از جرایم مشخص شدند.

- سناریونگاری با نشان دادن آینده جرایم و مشخص کردن راههای احتمالی مورد استفاده سارقین می‌تواند این فرصت را به پلیس و دیگر شهروندان میامی بدهد که خود را برای سرقت‌های احتمالی در آینده مجهز کنند.

- طبق نتایج بدست آمده در زمینه عوامل امنیتی توجه به امنیت سایت‌ها و محیط‌های مجازی و سایبری مهم‌ترین عامل در جهت پیشگیری از جرایم در آینده مشخص شد. راههای مختلفی برای تامین امنیت کاربران در فضای مجازی برای سرقت اطلاعات شخصی، اسناد، مدارک، امضای شخصی و حتی عکس و فیلم که خود پیش زمینه سرقت‌های منزل و خودرو در جامعه می‌شود پیشنهاد شده است، استفاده از نرم‌افزارهای خاص، افزایش آگاهی و اطلاعات کاربران اینترنتی، استفاده از ضد بدافزارها و آنتی ویروس‌های قوی.

همچنین نیازمند نرم افزارها و ترفندهایی برای جلوگیری از هک کردن آیفون‌های تصویری پیشرفته و دوربین‌های منازل و پارکینگ‌ها برای جلوگیری از سرقت آنها هستیم که راهکار مؤثری در کشور ارائه نشده است. در واقع هنوز راهکار مؤثری و مطمئنی در زمینه امنیت کامل فضای سایبری در کشور معرفی نشده است و تمامی این موارد هر کدام به نوبه خود نقاط ضعفی دارند.

- در زمینه عوامل اقتصادی فقر و بیکاری بر دیگر عوامل پیشی گرفته است و در نظرسنجی اکثر کاربران فقر و بیکاری را مهم‌ترین عامل سرقت در آینده عنوان کرده‌اند. از مهم‌ترین معضلاتی که هر جامعه‌ای منجمله شهرستان میامی را تهدید می‌کند، مساله فقر است و بیکاری رابطه مستقیمی با فقر دارد، زیرا اشتغال نداشتن فرد در جامعه به خودی خود موجب فقر می‌شود.

فقر مقوله‌ای است که همواره با نسل‌های مختلف بشر همراه بوده است؛ این پدیده تلخ که یکی از مسائل اساسی و رایج جوامع امروزی را تشکیل می‌دهد، بخش عمده‌ای از مردم دنیا را درگیر خود کرده، دامنه این درگیری ناخواسته تا جایی رسیده که امروزه از آن به عنوان یکی از دلایل ارتکاب جرم یاد می‌شود. نتیجه فقر و فاصله طبقاتی، رشد جرایم اجتماعی بوده است.

محققین جرم‌شناسی در تبیین رابطه فقر و جرم، فقر فرهنگی را در کنار فقر مادی یکی از مهم‌ترین دلایل ثانویه ارتکاب جرم و سرقت می‌داند و معتقد است که علاوه بر رفع مشکلات معیشتی و اقتصادی باید برای رفع فقر فرهنگی گام‌های اساسی برداشت تا از بحران ارتکاب جرم به دلیل فقر فرهنگی جلوگیری شود.

از لحاظ روان‌شناسی نمی‌توان گفت ریشه هر جرمی فقر است یا این‌که فقر به خودی خود باعث ارتکاب جرم می‌شود، زیرا در علم روان‌شناسی یک سری رفتارهای اولیه وجود دارد و یک سری رفتار ثانویه، ارتکاب جرم نیز جزو همین دسته است. افرادی که از لحاظ مالی و فرهنگی در فقر به‌سرمی‌برند همیشه بهترین گزینه برای سوءاستفاده افراد سودجویی هستند که با وعده وعیدهای رنگارنگ آنها را تحت تأثیر شرایط حاکم بر وضع معیشتی و فرهنگی‌شان قرار می‌دهند و زمینه ارتکاب جرم را برای آنها فراهم می‌کنند، فقر فرهنگی این افراد باعث می‌شود توانمندی استنباط شرایط را نداشته باشند و به دلیل نیازهای مالی و فقر فرهنگی بدون احساس گناه یا پشیمانی دست به ارتکاب جرم بزنند. بیکاری می‌تواند رابطه مستقیمی با ارتکاب جرم سرقت در جامعه داشته باشد، زیرا فرد بیکار برای امرار معاش بناچار ممکن است دست به ارتکاب سرقت بزند که این امر لکه ننگی بر هویت شخص و جامعه خواهد بود.

البته فقر فرهنگی در کنار فقر مادی یکی از مهم‌ترین دلایل ثانویه ارتکاب جرم است و به همان اندازه اهمیت دارد، برای پیشگیری از ارتکاب جرایم مختلف باید علاوه بر رفع مشکلات معیشتی و اقتصادی برای رفع فقر فرهنگی گام‌های اساسی برداشت تا از بحران ارتکاب جرم به وجود آمده به‌دلیل فقر فرهنگی جلوگیری کرد. بی‌شک فقر در زمره مهم‌ترین معضلات جامعه است که از جایگاه ویژه‌ای در میان دیگر مسائل اجتماعی برخوردار است. فقر انواع مختلفی دارد که در این میان فقر مادی و فقر فرهنگی بیش از نمونه‌های دیگر فقر بر بروز جرم تأثیر می‌گذارد. منظور از فقر فرهنگی، ارزش‌ها و هنجارهای رفتاری است که هر فرد باید در مدت زندگی خود آنها را حفظ و رعایت کند. البته نباید در این میان نقش اعتقادات دینی را نادیده گرفت. افرادی که دارای اعتقادات قوی هستند حتی در صورت بروز مشکلات مالی هم به دلیل این اعتقادات به عنوان عاملی بازدارنده سراغ ارتکاب جرم نمی‌روند.

– در زمینه مقایسه عامل جغرافیایی و محیطی، نصب دوربین و دزدگیر و سپس کنترل حاشیه نشین ها و ساخت‌وسازهای استاندارد مهم‌ترین عامل مورد توجه در زمینه پیشگیری از جرایم رد شهرستان میامی در آینده عنوان شدند.

معمولاً سارقین خودروها و منازل از شکاف‌هایی که برای آنها باقی گذاشته‌اند وارد می‌شوند، مانند خراب بودن یا باز بودن درب خودرو یا منزل، عدم نصب دوربین و دزدگیر، عدم روشنایی کافی محل و رها شدن منزل مسکونی یا خودرو می‌تواند عامل محل تحریک سارقین باشد. پس بنابراین طبیعی است که در وهله اول توجه به مسائل امنیتی و حفاظتی منازل و خودروها بتواند راه را برای سارقین ببندد و تا حد زیادی از سرقت خودرو یا منازل جلوگیری کند.

از آنجا که سرقت امنیت روحی، روانی و اقتصادی یک خانواده را به خطر می‌اندازد، توجه به مسائل امنیتی می‌تواند امنیت خانواده و جامعه را تأمین و فضا را برای سارقین ناامن کند.

در مقایسه عوامل اجتماعی و فرهنگی، دسترسی به مواد مخدر و الکل و سپس توجه همسایگان و افراد محل به حضور افراد غریبه و بعد از آن توجه به خانه‌های مجردنشین به ترتیب به عنوان عوامل مهم پیشگیری از سرقت انتخاب شدند.

دسترسی به مواد الکی فقط آسیب‌های جسمی و روحی را به دنبال ندارد بلکه وجود افراد معتاد در جامعه که برای بدست آوردن مواد مصرفی خود هر جرمی را ممکن است مرتکب شوند آسیبی‌های اجتماعی و فرهنگی را نیز به دنبال خواهد داشت.

تعدادی از تحقیقات گذشته، نقش مصرف هرئین و کوکائین را در ارتکاب جرایم بررسی کردند. این تحقیقات رابطه قوی‌ای بین مصرف مواد و جرایمی خیابانی مثل قتل، تجاوز و جرایم سرقت اموال فرض می‌کنند. منظونی و چایکن (1990) تحقیقاتی را در زمینه رابطه ی مواد-جرم خلاصه کردند و به این نتیجه رسیدند که سطوح بالای مصرف مواد با سطوح بالای ارتکاب جرم و سرقت در ارتباط می‌باشد. آنها مشاهده کردند که سوء مصرف‌کنندگان مواد خاصی، با ارتکاب انواع خاصی از جرایم ارتباط دارند. آنها بیان کردند، که رابطه مواد-جرم در این تحقیقات، مربوط به تنوع خرده‌گروهها (سن، نژاد و جنس) می‌شوند (گیزی و گرکین، 2010).

در ایران، سرقت لوازم خودرو پرشمارترین جرم در کشور محسوب می‌شود این نوع سرقت‌ها با خرید اموال مسروقه لوازم داخلی خودرو کاملاً در ارتباط می‌باشد. آن چه که ادامه فعالیت مجرمانه سارقان لوازم خودرو را تضمین می‌کند، خرید اموال مسروقه توسط افراد جامعه است که اکثر این افراد را معتادان تشکیل می‌دهند. به همین دلیل است که پلیس همواره در برخورد با خریداران و فروشندگان اموال مسروقه شدت به خرج می‌دهد. آشنایی شهروندان با فرصت‌های مختلفی که سارقان حرفه‌ای و غیرحرفه‌ای برای انجام عمل مجرمانه خود مترصد به دست آوردن آنها هستند، نقش مهم و اساسی در کاهش این جرم دارد.

همچنین احساس تعهد در جامعه نسبت به هموعان می‌تواند یک عامل مهم در پیشگیری از جرایم باشد، اگر همسایه‌های یک محله نسبت به رفت و آمد افراد مشکوک و یا اتفاقات مشکوک حساس باشند و نسبت به اموال همسایه‌ها احساس مسئولیت داشته باشند و بی‌تفاوت نباشند، فضا را برای سارقین ناامن می‌کنند و می‌تواند یکی از عوامل مؤثر در پیشگیری از سرقت باشد.

در نهایت آنچه که نمودارها نشان می‌دهند این است که عامل اقتصادی مهم‌ترین عامل سرقت است و برای پیشگیری از سرقت‌ها باید به معیارهای اقتصادی توجه بیشتری کنیم و به دنبال آن عامل جغرافیایی و محیطی یعنی (1- روشنایی معابر و کوچه‌ها؛ 2- نصب دوربین و دزدگیر؛ 3- حضور بیشتر افراد پلیس در محل؛ 4- کنترل حاشیه‌نشین‌ها؛ 4- ساخت‌وسازهای استاندارد و هندسی‌سازی آپارتمان‌ها و بافت‌های فرسوده) دومین گزینه و عامل مهم برای پیشگیری از سرقت از نظر متخصصان امر انتخاب شده است. عوامل اجتماعی به عنوان گزینه سوم و عامل امنیتی آخرین گزینه انتخابی متخصصان امر است.

پیشنهادها

– افزایش آگاهی و اطلاعات عمومی شهروندان میامی در زمینه چالش‌ها و خطرات محیط سایبری و نگهداری از رمزها و مدارک شخصی و عدم افشای اطلاعات شخصی در فضای مجازی؛

- توجه به مناطق فقیرنشین شهرستان میامی و حومه و مبارزه با فقر و اعتیاد به عنوان عامل مهم جرم و سرقت در جامعه و بکارگیری افراد ترک کرده در کارهای مختلف؛
- توجه به افزایش امنیت منازل و خودروها، استفاده از دوربین‌ها و آیفون‌های مجهز به دوربین مدار بسته جهت منازل و پارکینگ‌ها و با اطلاع‌رسانی کافی توسط نیروی انتظامی پلیس پیشگیری؛
- توجه بیشتر شهرداری‌ها به روشنایی معابر و نقاط کور و دور از دسترس که توجه سارقین را به خود جلب می‌کند و همچنین استفاده از سیستم روشنایی هوشمند برای زمانی که منزل خالی است؛
- گسترش احساس نوع دوستی در جهت ارتباط بهتر همسایگان با هم در شهرها و ارتباط بیشتر پلیس با جامعه و استفاده از خود مردم به عنوان مأمورهای افتخاری پلیس در زمینه گزارش موارد مشکوک و پیشگیری از جرائم احتمالی در جامعه.

منابع

- آزاد، نفیسه؛ آهنی، عارف؛ زمانی، صابر و طباطبایی، گل آذین(1394). پرونده ویژه آینده‌نگاری ملی. فصلنامه تخصصی آینده پژوهی، 1(1)، صص 45-60.
- تقدیسی، مسعود(1386). بررسی عوامل مؤثر بر عامل مردم و پلیس آگاهی سمنان درکشف جرم. کارشناسی ارشد، تهران: دانشگاه پلیس.
- ثابت سروستانی، محمد امین(1389). ارزیابی حقوق متهم در فرآیند دادرسی کیفری با نگرشی بر قانون حقوق شهروندی، پایان نامه کارشناسی ارشد رشته حقوق جزا و جرم شناسی، دانشکده علوم قضایی، ص 160.
- جزینی، علیرضا و نوری‌نژاد، محمدعلی (1393). تأثیر رویکرد محله محوری در برقراری امنیت عمومی (مورد مطالعه: فرماندهی انتظامی تهران بزرگ). فصلنامه انتظام اجتماعی، دوره 6، شماره 4.
- حاجیانی، ابراهیم و قصاب، محمود (1392). آینده و سناریونگاری؛ طبقه‌بندی روش‌ها و دسته‌بندی سناریوها. فصلنامه راهبرد اجتماعی فرهنگی، سال دوم، شماره 8، صص 33-62.
- حاجیانی، ابراهیم (1390). معیارهای ارزیابی روش‌شناختی تکنیک‌های مطالعات آینده فصلنامه راهبرد، تابستان 1390، شماره 59، صص 71-105.
- حافظی، رضا و اسمعیلزاده، حمید(1393). راهنمای سناریونگاری. انتشار در سایت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، بخش اول، چاپ اول.
- حسینی، اصغر(1389). جایگاه بزه‌دیده در جرائم علیه اموال و مالکیت. رئیس شعبه 1141 دادگاه عمومی جزایی تهران. برگرفته از سایت www.nikbinlawyer.ir.
- حسینی‌نژاد، مرتضی(1384). بررسی علل اقتصادی جرم در ایران با استفاده از یک مدل داده‌های تلفیقی، مورد سرقت. مجله برنامه و بودجه، شماره 95، صص 81-35.
- خوش‌نمک، زهره (1380). فضاهای بدون دفاع ناشناخته برای مسئولان شهری. مجله شهرداری‌ها، سال سوم، شماره 34.
- رایبیز، استیفن (1392). تئوری سازمان، ترجمه سیدمهدی الوانی و حسن دانائی فرد، تهران: نشر صفار.
- رضوی، محمد و ملک حسینی، محمدتقی(1395). شناسایی عوامل محیطی تأثیرگذار در کاهش میزان سرقت از منازل در استان گلستان. فصلنامه انتظام اجتماعی، سال هشتم، شماره دوم، تابستان، صص 136-150.
- ستوده، هدایت الله (1386). آسیب‌شناسی و اجتماعی. تهران: آوای نور، چاپ هجدهم.

- شاکری، عباس(1387). اقتصاد کلان. تهران: پارس نويس، چاپ اول.
- صادقی، حسين؛ نجفی، نرگس؛ وفايي يگانه، رضا و محمد غفاری، حسن (1389). اقتصاد جرم در همدان. نشر نور علم، چاپ اول.
- صديق سروستاني، رحمت الله (1387). آسیب‌شناسی اجتماعی. تهران: انتشارات سمت، چاپ دوم.
- عباسی‌نژاد، حسين؛ صادقی، مينا و رضاني، هادی(1393). بررسی رابطه جرائم اجتماعی و متغیرهای اقتصادی در ایران. فصلنامه برنامه‌ریزی و بودجه. 19 (3)، صص 69-91.
- قهّی، ل. و رابرت راندال (1390). آموختن از آینده سناریوهای آینده‌نگاری رقابت. مرکز آینده‌پژوهی علوم و فناوری دفاعی، مؤسسه آموزشی و تحقیقاتی صنایع دفاعی، (1)، صص 25-55.
- قهرمانی، علی‌اکبر و ابطحي، سيدحسين (1389). طراحی الگوی مدیریت پلیس جامعه محور در جمهوری اسلامی ایران. تهران: فصلنامه مطالعات مدیریت انتظامی دانشکده فرماندهی و ستاد ناجا، سال پنجم، شماره اول.
- گسن، ريموند(1370). جرم‌شناسی کاربردی. ترجمه مهدی کی‌نیا، تهران: ص 133.
- الماسی، مجید(1386). پیشگیری از سرقت اموال عمومی. مطالعه موردی سرقت کابل‌های برق و تجهیزات شبکه‌های برق‌رسانی خرم‌آباد. مقالات ارسالی اولین همایش ملی پیشگیری از جرم، دفتر تحقیقات پلیس پستگیری.
- مهرگان ، نادر و گرشاسبی فخر، سعید (1390). نابرابری درآمدی و جرم در ایران. فصلنامه پژوهش‌های اقتصادی، سال یازدهم، شماره 4، صص 125 - 1.
- میرساردو طاهره و حسینی، سید موسی(1389). بررسی نقش مشارکت‌های مردمی در پیشگیری از سرقت منزل. پژوهش‌نامه علوم اجتماعی، سال چهارم، شماره چهارم.
- نجفی توانا، علی؛ رفیعی، حسن رضا؛ رفیعی، هادی (1392) نقش پیشگیری اجتماعی با رویکرد چند نهادی، پیشگیری از سرقت خودرو در تهران بزرگ. فصلنامه انتظام اجتماعی، دوره 5، شماره 1-118، ص 10.
- Arrington, Rick(2006). "Crime prevention: the law enforcement officer's practical guide. Publisher: Jones & Bartlett Learning.
- Bell, W. (1996). "An Overview of Futures Studies", New thinking for a new millennium, Editor: Slaughter R., Routledge.
- Clark, R. (1997). Situational Crime Prevention: Successful Case Studies, and Edition, Harrow and Hoston, NewYork.
- Cozens, P.M., Saville, G., Hillier d.,(2005). crime prevention Through Environmental Design, Property management, vol .23, No.15.

- Crowe, T(2000). crime prevention Through Environmental Design : Applications of Architectural Design and Space management Concepts, 2nd ed., Butterworth Heinemann, Oxford.
- Geason. Susan, Wilson, Paul R.(1992). "Preventing retail crime", Publisher: Australian Institute of Criminology.
- Godet, M. , Roubelat F. (1996). "Creating the Future: The Use and Misuse of Scenarios",Long Range Planning, Vol. 29, No.2: 164-171.
- <http://jrc. Sagepup.com/cgi/content/abstract>.
- <http://www.chronline.org/oldstuff/abstract-robbery-homicide-ASC>
- Inayatullah, S. (2008). "Six Pillars: Futures Thinking for Transforming", Foresight Journal,Vol. 10, No. 1: 4-21.
- Joh n M. Nunley, Richard Alan Seals Jr & Joachim Zietz. (2010). THE IMPACT OF MACROECONOMIC CONDITIONS ON PROPERTY CRIME. The Impact of Macro Economic Condition on Property Crime, Auburn University Department of Economics Working Paper Series , pp. 2- 15.
- Joh n M. Nunley, Richard Alan Seals Jr & Joachim Zietz. (2010). THE IMPACT OF
- Jor gen T. Lauridsen, Fatma Zeren & Ayşe Ari. (2013). A spatial panel data analysis of crime rates in EU . Discussion Papers on Business and Economics, Department of Business and Economics, Faculty of Social Sciences, University of Southern Denmark.
- kalecki, D, (1970),"An Attempted Explanation of the phenomena Economic crime". Sociological Ab stracts VOI , XVII , NO, PP. 755-776
- Karl-Henrik, Dreborg, et al. 2006. Scenario types and techniques: Towards a user's guide. Futures 38 (2006) 723–739.
- Morris. Norval, Michael H. Tonry.(1979). "Crime and justice: an annual review of research", Publisher: University of Chicago Press. Volume 1.ISBN: 226-228.
- NIC: National Intelligence Council: Global Trends 2015, December 2000. [available in: http://www.dni.gov/nic/NIC_globaltrend2015.html]
- Norestron , thor , (1988) , theft criminology and Economic Growth , social science Research , VOI . 17 , P .10
- osdern , R , (1989) . Moving London and delinquent trends , British , journal of criminology , VOI ,19 . NO .2 , PP .78
- patterson , Brit , (1991) , " Poverty , income in equality and community crime Rates" , crime inology , VOL . 29 . NO . 49 , 65
- Popper, R. (2006). "Technical Note about Foresight at CGEE", March 2006, The University of Manchester.
- Sharma , R . N .(1995). Social control and Social change meerul : Rajahs press .

- Voros J. (2003). "A Generic Foresight Process Framework", foresight 5 ,3: 10-21.
- Farr, Christina, "My Stolen iPhone Could End Up in Your Stocking This Christmas," Security, VentureBeat, December 10, 2012, Web, March 18, 2013, . 30
- Saul, Josh, "NYPD's iTheft Buster," New York Post, February 13, 2012, Web, September 5, 2013,
- Rossen, Jeff and Avni Patel, "'Apple Picking' Thieves Snatch iPhones," Rossen Reports, Today News, February 20, 2013, Web, March 18, 2013, .
- Yun Hong. Not So Bicycle Friendly. Student Research ans information. 328. 2013.

Archive of SID

Archive of SID